

Thema
Effective and efficient administration
Naam Case
Electronic Conveyancing (ELAN)
Relevante websites
www.kadaster.nl/english & Electronic conveyancing (www.kadaster.nl/elan_eng/default.html)
Samenvatting
<p>Het Kadaster verwerkt jaarlijks 1 miljoen akten met betrekking tot vastgoed. Akten konden tot 1 september 2005 alleen per post of persoonlijk bij het Kadaster worden aangeboden. Het handmatig overnemen van gegevens had verschillende nadelen. Doordat er onnodig veel tijd overheen ging voor de akte was opgeslagen, leverde dat een korte periode van rechtsonzekerheid op, én vertraging in de uitbetaling van de transactie. Maar was het ook een potentiële bron van fouten.</p> <p>Met ELAN kan de notaris of gerechtsdeurwaarder met een druk op de knop de akte digitaal aanleveren bij het Kadaster, omdat ELAN het verwerkingsproces automatiseert. De akte wordt automatisch voorzien van een unieke identificatie (deel en nummer), digitaal getoond en bewijzen van ontvangst en inschrijving worden automatisch aangemaakt. Door de invoering van ELAN verloopt het rechtsverkeer in registergoederen sneller en efficiënter.</p>
Doelgroep
<p>Het notariaat is goed voor 95-98 % van de akten, de overige akten komen van deurwaarders, gemeenten, provincies en waterschappen. We zijn op dit moment bezig om ook andere klantengroepen op elektronisch aanleveren over te laten gaan.</p> <p>Notariaat: in Nederland zijn 930 notariskantoren met in totaal ongeveer 1500 notarissen actief. Een aantal ontwikkelingen binnen deze branche draagt er toe bij dat het notariaat zich richt op efficiënte dienstverlening.</p> <ul style="list-style-type: none">
• Uitbesteding standaard processen: een ontwikkeling die recent in gang is gezet is dat notariskantoren hun back-office van standaardprocessen, als bijvoorbeeld het opmaken van akten, uitbesteden aan zogenaamde serviceverleners. Deze service verleners verzamelen (vrijwel volledig geautomatiseerd) alle informatie en voegen dit samen tot een eindproduct voor hun klanten.
• Prijsconcurrentie: de vrijlating van notariële tarieven heeft er in belangrijke mate toe bijgedragen dat notarissen steeds vaker prijs als concurrentiemiddel gebruiken. Daarbij wordt de klant steeds mondiger en ervaart de notaris steeds meer als kostenpost.
• Electronische media: uit het jaarverslag van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie wordt duidelijk dat het notariaat op alle fronten de elektronische dienstverlening aan het uitbreiden is. Het project ELAN wordt expliciet genoemd en gezien als "...een tussenstap naar verdergaande automatisering die voor de notarissen het voordeel van procesintegratie oplevert." <p>Deurwaarders 232 deurwaarders Toename aantal beslagleggingen Door de economische recessie is er sprake van toenemende schuldproblematiek. Dit leidt tot een toename in het aantal beslagleggingen.</p>

Award motivatie

Met ELAN heeft het Kadaster een dienst geïntroduceerd die effectief en efficiënt bijdraagt aan de afhandeling van een dagelijks terugkerend bedrijfsproces, zowel intern als bij onze ketenpartners. Sneller, goedkoper en veilig: dat dient de rechtszekerheid. Uiteindelijk is het de maatschappij die van deze effectieve en efficiënte samenwerking profiteert.

Nederland is het eerste land ter wereld waar het Kadaster en het notariaat/de gerechtsdeurwaarders op "elektronische wijze" samenwerken. Op dit moment wordt de samenwerking geïntensiveerd richting automatische aktenverwerking, voor notariaat en deurwaarders.

Het Nederlandse Kadaster is daarmee vanzelfsprekend een good practice voor andere overheidsorganisaties in Europa en ook daarbuiten. Wij delen graag onze kennis.

Beleidscontext

Met ELAN geeft het Kadaster verdere invulling aan zijn e-overheidsbeleid. Dit beleid is gericht op het gebruik van informatie- en communicatietechnologie, in combinatie met organisatorische veranderingen en nieuwe vaardigheden, om de Kadasterdienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren.

Met de invoering van ELAN levert het Kadaster een belangrijke bijdrage aan het streven van de Nederlandse overheid om in 2007 65% van de publieke dienstverlening elektronisch te laten plaatsvinden. Centraal bij ELAN staan de e-overheidsdoelstellingen zoals administratieve lasten reductie en efficiencywinst. Notarissen kunnen nu akten eenvoudiger, sneller en goedkoper aanleveren. Indirect profiteren ook burgers en bedrijven van deze verbeteringen omdat notarissen lagere tarieven kunnen rekenen (Nederlandse notarissen opereren in concurrentie).

In technisch opzicht geldt bij het Kadaster het beleid dat open standaards gebruikt moeten worden (in de volgorde Wereldwijde, Europese, Nationale) en dat op Nederlandse e-overheidsbasisvoorzieningen moeten worden aangesloten. ELAN is gebaseerd op open standaarden en voldoet aan de eisen van de Nederlandse PKI Overheid.

In eerste instantie had het Kadaster een applicatie exclusief voor het notariaat ontwikkeld. Na behandeling in Brussel, is dit aangepast naar een versie toegankelijk voor iedereen. 'Leaving no one behind/inclusion' werd daarmee van toepassing op ELAN. Het nut werd daardoor ook groter: er kunnen nu meerdere partijen gebruik van maken, en we gaan het ook inzetten voor het indienen van stukken door andere partijen dan notariaat en gerechtsdeurwaarders.

ELAN past uitstekend in de eigen strategische doelstellingen en taak en missie van het Kadaster: het zorgen voor betrouwbare gegevens (dienen van de rechtszekerheid) tegen zo laag mogelijke kosten. Bovendien geeft het Kadaster hiermee vorm aan de wens om een belangrijke speler te zijn in de markt van vastgoedinformatie. De strategische gewenste regierol van het Kadaster in de publieke sector wordt met invoering van deze applicatie versterkt.

Bewijs van impact

Gemak

De webapplicatie is in feite een technologisch hoogstandje, waarbij techniek op een ingenieuze wijze is verweven. Het mooie is dat dit voor de eindgebruiker vrijwel helemaal transparant is. Afgezien van de installatie van de software en het eenmalig zetten van bepaalde instellingen, is het gebruik bijzonder eenvoudig. De akten moeten worden aangeleverd in PDF formaat. Dit betekent dat klanten hun akten vanuit MS Office of andere pakketten moeten converteren naar dit formaat. Daarvoor zijn op internet allerlei gratis tools te vinden.

Het Kadaster heeft de webapplicatie initieel ontwikkeld voor klanten (met name deurwaarderskantoren) die zelf de financiële middelen niet hebben om zelf zo'n applicatie te ontwikkelen. Deze web-applicatie is vervolgens gratis ter beschikking gesteld aan alle aanbieders, om daarmee de drempel zo laag mogelijk te maken om elektronisch aan te leveren. Het vrije gebruik heeft ongetwijfeld bijgedragen aan het succes. Daarnaast is de applicatie wel zo eenvoudig van opzet, dat deze ook is te gebruiken door klanten die geen eigen toeleverancier voor IT of IT afdeling hebben."

Samenwerking

De migratie naar ELAN is door het Kadaster in nauwe samenwerking met notariaat en gerechtsdeurwaarders gepromoot.

De klanten die ELAN gebruiken, hebben daarover extern positief over gecommuniceerd. Zie bijlage 4 voor een aantal testimonials.

NB: voor een heldere beschrijving hoe het werkt, verwijzen we graag naar bijlage 2, waarin notaris Bouwma aan zijn collega's uitlegt hoe eenvoudig het werkt.

Impact: zie ook bijlage 3

% kantoren dat zich heeft aangemeld:

Notariaat: 1 mei 2007: 95% (doelstelling eind 2007: 95%)

Deurwaarders: 1 mei 2007: 66% (doelstelling eind 2007: 100%)

% stukken dat digitaal wordt aangeleverd:

Notariaat: 1 mei 2007: 92% (doelstelling eind 2007: 90%)

Deurwaarders: 1 mei 2007: 69% (doelstelling eind 2007: 90%)

Kosten en baten:

Het systeem voor ELAN is in september 2005 operationeel gemaakt. Sindsdien is het digitaal aanleveren van akten stormachtig gegroeid. Per 1 maart 2007 kwam ruim 85% van de akten digitaal binnen. Binnen ca 800 notariskantoren en vrijwel alle 200 deurwaarderskantoren is de hiervoor door het Kadaster vervaardigde webapplicatie in gebruik genomen. Per akte ontvangt het Kadaster ca €70, qua omzet is dit dus goed voor 70.000.000 per jaar.

De gedane investering bestaat uit een aantal componenten. In een portaal worden digitaal aangeleverde stukken ontvangen en wordt de digitale handtekening gecontroleerd. Tevens worden hier antwoordberichten vervaardigd en voorzien van een digitale handtekening. Voor de ontwikkeling van dit onderdeel zijn circa 1200 mandagen besteed. Daarnaast is een investering van ca €120.000 gedaan in cryptografische hard- en software. De webapplicatie zoals het Kadaster die aan klanten ter beschikking stelt, is ontwikkeld voor circa 100 mandagen.

Per elektronisch aangeboden stuk is er een directe besparing voorzien van 2,64 minuut per stuk. De klant krijgt per ingediende akte 10 euro korting.

Innovatieaspecten

Als eerste Kadasterorganisatie ter wereld heeft het Kadaster het voor notarissen (en later ook andere doelgroepen) mogelijk gemaakt om digitaal akten aan te leveren voor inschrijving in de openbare registers. Daarmee verloopt dit proces niet alleen sneller, zorgvuldiger en gemakkelijker, de rechtszekerheid voor huizenkopers is ook groter. "Dit is een doorbraak in het digitale rechtsverkeer"(citaat Minister van VROM, oktober 2005).

Voor het implementeren van ELAN was zelfs het aanpassen van de Kadasterwet (het Kadaster is in Nederland bij wet geregeld) noodzakelijk.

Het feit dat een hoog percentage van je klanten in korte tijd is overgegaan op het gebruik van de webapplicatie geeft feitelijk al aan dat de waardering bij notarissen en deurwaarders hoog is. Het belang van de applicatie is onderstreept door het feit dat bij de feestelijke in gebruik name van het systeem in oktober 2005, dit gedaan is door de minister van VROM.

Voor het Kadaster zelf is dit een belangrijke stap op weg naar het volledig digitale Kadaster.

Voordelen op diverse fronten

De voordelen van het elektronisch afhandelen van akten zijn evident. Naast de tijds winst en de kostenbesparing (geen papier- of koerierskosten) loopt de afhandeling geen vertraging meer op door te late postbezorging. Doordat de akte binnen 5 minuten na verzending door de notaris al kan worden ingeschreven door het Kadaster, wordt de kans aanmerkelijk verkleind dat er tussentijds beslag wordt gelegd op het huis. Huizenkopers kunnen eerder over hun geld beschikken en hebben bij het passeren van de akte een grotere rechtszekerheid over de status van hun aanschaf.

De impact is duurzaam.

Multichannelissues

Het Kadaster heeft als multichannel strategie dat alle kanalen open staan voor zijn klanten. Het is aan de klant om het kanaal te kiezen dat het beste bij hem past. Daarnaast stuurt het Kadaster op het gebruik van digitale kanalen voor zowel het leveren van informatie als het ontvangen van stukken/aktes. Het sturen naar het digitale kanaal doen we via twee kanten. De ene is door het digitale kanaal goedkoper te maken dan het analoge. De andere is door het digitale kanaal gebruiksvriendelijk en efficiënt in te richten en het aantal functionaliteiten steeds verder uit te breiden. Voordat wij gestart zijn met ELAN konden akten alleen per post op persoonlijk aangeboden worden op de Kadaster kantoren.

Het online aanbieden van akten is niet alleen voor het Kadaster efficiënter, maar ook voor onze klanten. De klant kan op elk gewenst moment akten bij ons aanleveren en krijgt direct een bewijs van ontvangst retour. In de hele afhandeling bij de klant en bij het Kadaster wordt tijdswinst geboekt. Om klanten te prikkelen om gebruik te maken van ELAN is het online aanleveren € 10,- goedkoper dan analoog aanleveren.

Het een is sneller en goedkoper
Het andere dus duurder en duurt langer

Good Practice

Het Kadaster heeft de opgedane ervaringen gedeeld met het ministerie van Justitie, de Sociale Verzekeringsbank en de Kamer van Koophandel. Zij zijn bij het Kadaster op bezoek geweest om kennis op te doen van dit systeem. Met de Kamer van Koophandel zijn gesprekken gaande over gezamenlijk gebruik van de applicatie.

Daarnaast heeft het Kadaster presentaties verzorgd over ELAN op een seminar van e-provincies (november 2004, Haarlem) en het infosecurity congres (Utrecht, oktober 2006).

Er zijn presentaties over dit systeem verzorgd voor delegaties uit Australië, Bulgarije, Cyprus, Griekenland, Guatemala, Indonesië, Litouwen, Slovenië, Slowakije, Spanje en Uzbekistan.

Tevens zijn er presentaties verzorgd op een FIG seminar over e-government in Oostenrijk (Innsbruck, juni 2004, een e-government congres in Egypte (Caïro, september 2004) en een e-government congres in Indonesië (Jakarta, november 2006). Ten slotte hebben we onze ideeën intensief uitgewisseld met onze Engelse collega's van Her Majesty's Land Registry. In mei 2007 was het Kadaster gastheer voor een internationale conferentie voor bewaarders over het onderwerp e-conveyancing (elektronisch aanleveren), waaraan 28 landen deelnamen.

Door steeds verdergaande ketenintegratie kan het Kadaster straks akten automatisch accepteren en muteren. Door de werkprocessen van het Kadaster en het notariaat verder op elkaar af te stemmen, kan een akte straks nóg beter en sneller worden ingeschreven. Dit resulteert in een nog betere dienstverlening en nog meer zekerheid in elektronisch rechtsverkeer. De efficiëntiewinst van het Kadaster wordt teruggegeven via 40% korting op het inschrijvingstarief.

Deze tariefdaling op lange termijn is zeker een good practice. Deel het voordeel met je klant.

Drie lessons learned

Er zijn drie belangrijke lessen die we hebben geleerd:

(1) Projecten die afhankelijk zijn van ingewikkelde wetgeving, zijn bijzonder moeilijk te voorspellen qua doorlooptijd. In dit geval was het portaal component al in 2000 ontwikkeld, terwijl wetgeving nog vijf jaar op zich liet wachten. Het advies is om te wachten tot er daadwerkelijk zicht is op afronding van het wetgevingstraject alvorens een dergelijk project te starten.

(2) Voor het gebruik van smartcards en certificaten heeft het Kadaster ervoor gekozen om deze niet zelf uit te geven, maar gebruik te maken van marktpartijen. Een overheidsorganisatie is zelf te klein om de gehele infrastructuur die hiervoor nodig is op te bouwen; het is efficiënter om dit aan de markt over te laten. Daarnaast biedt het de mogelijkheid dat klanten hun smartcard voor meerdere doeleinden kunnen gebruiken. Notarissen kunnen met hun smartcard zowel terecht bij het Centraal Testamenten Register als de Kamer van Koophandel als het Kadaster.

Vanwege het hoge belang van de applicatie heeft het Kadaster deze op eigen initiatief laten testen door een belangrijke firma op security gebied, Madison Gurkha. Dit recent uitgevoerde onderzoek heeft een positieve

conclusie getrokken over het beveiligingsniveau.

(3) Samenwerking in de keten is heel belangrijk. De goede steun van belangrijke keyplayers binnen de gebruikersgroepen hebben zeker geleid tot snelle acceptatie bij de eindgebruiker. In de communicatie was dit van grote waarde.

Management approach

In het project zijn koepelorganisaties en softwareleveranciers vanaf het begin betrokken geweest. Voorafgaand aan de feitelijke implementatie is een pilot gedaan met een vijftiental toekomstige klanten. Zij hebben de applicatie gedurende een periode van drie weken gebruikt en aansluitend feedback gegeven. De opgedane ervaringen, hebben als input gediend voor het feitelijke implementatietraject. Deze pilot is gedaan omdat de aanbieders anders gaan aanleveren en door het ontstaan van een applicatie-koppeling ontstaat er technisch een grotere verwevenheid tussen KNB en Kadaster. Voor het succes van ELAN zijn externe communicatie en procedurele afstemming met KNB dan ook essentieel.

Voor de implementatie is een team samengesteld, dat klanten zo goed mogelijk heeft begeleid bij de aansluiting. Het team had directe aanspreekpunten bij leveranciers, juristen en technici om vragen zo efficiënt mogelijk af te handelen. Daarnaast hebben accountmanagers alle software op een laptop gekregen, om zo aan klanten de eenvoud van het systeem te demonstreren. De een-op-een relatie tussen accountmanager en klant heeft geleid tot een snelle acceptatie, en nam bij een aantal klanten de angst voor het onbekende volledig weg.

De nauwe samenwerking met de koepelorganisaties, de certificatie dienstverlener en de software leveranciers heeft ertoe geleid dat het implementatie traject goed is verlopen.

www.notaris.nl

www.sng.nl